

Revisionsrapport 2024
Genomförd på uppdrag av revisorerna
Augusti 2024

Uppföljande granskning av investeringsprocessen

Sollefteå kommun

Innehåll

Sammanfattning.....	2
1. Inledning.....	3
1.1. Bakgrund.....	3
1.2. Syfte och revisionsfrågor	3
1.3. Metod och avgränsning	3
1.4. Revisionskriterier	4
2. Granskningsresultat	5
2.1. Kommunstyrelsens behandling av den tidigare granskningen	5
2.2. Investeringsbeslut av principiell beskaffenhet	5
2.3. Riktlinjer för investeringsprojekt	6
2.4. Uppföljning av investeringsprojekt.....	6
3. Sammanfattad bedömning	8
<i>Bilaga 1: Källförteckning .....</i>	<i>9</i>

Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört en uppföljande granskning av investeringsprocessen. Kommunens revisorer granskade kommunens investeringsprocess under 2022

Vår bedömning är att kommunstyrelsen *inte har vidtagit tillräckliga åtgärder* utifrån revisionens tidigare granskning. Bedömningen baseras framförallt på att riktlinjer inom investeringsområdet inte har reviderats sedan den tidigare granskningen.

För bedömningar kopplat till de rekommendationer som lämnades i den tidigare granskningen, samt de rekommendationer vi lämnar med anledning av resultatet av denna granskning, se avsnitt 3.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Ett underliggande syfte med revision är att den ska leda till förbättringar i den granskade verksamheten. Revisorerna följer därför regelbundet upp genomförda granskningsinsatser. Uppföljningarna syftar till att ge svar på om åtgärder med anledning av revisorernas granskning har genomförts. Den uppföljande granskningen kan också ge underlag för att bedöma om det finns anledning till förnyad granskning och ligga till grund för riskanalysen inför kommande års revisionsplanering.

Revisionen i Sollefteå kommun granskade 2022 om kommunstyrelsen säkerställt en ändamålsenlig investeringsprocess. Den sammanfattade bedömningen i granskningen var att kommunstyrelsen inte hade säkerställt detta. I granskningen framgick bland annat att styrdokument behövde ses över, beslutsgången behövde tydliggöras och uppföljningen stärkas.

Kommunstyrelsen rekommenderades med anledning av granskningen att:

- ▶ Säkerställa att investeringsbeslut av principiell beskaffenhet eller av större vikt för kommunen beslutas av kommunfullmäktige
- ▶ Revidera och anta styrdokument, inklusive delegationsordning, så att det tydligt framgår vem som kan fatta beslut i olika frågor, vilka underlag som erfordras samt hur investeringsprojekten ska styras och följas upp samt så att en god kontrollmiljö främjas
- ▶ Förstärka uppföljning och analys, särskilt för större investeringsprojekt som bör rapporteras till kommunstyrelsen och redovisas i delårs- och årsredovisning till kommunfullmäktige

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den uppföljande granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder för att rätta till de brister i arbetet som identifierades vid den tidigare genomförda granskningen. Granskningen besvarar följande revisionsfrågor:

- ▶ Har tillräckliga åtgärder vidtagits utifrån revisionens tidigare granskning?
- ▶ Har åtgärderna medfört att rekommendationen har omhändertagits i tillräcklig utsträckning?

1.3. Metod och avgränsning

Granskningen avgränsas till kommunstyrelsen och tiden från dess att den tidigare granskningen, *granskning av investeringsprocessen (2022)*, genomfördes samt de rekommendationer som lämnats i den granskningen. I granskningen ingår även att kartlägga om:

- ▶ Kommunstyrelsen behandlat ärendet på ett sammanträde?
- ▶ Kommunstyrelsen gett förvaltningen i uppdrag att åtgärda konstaterade brister?
- ▶ Åtgärderna följts upp och återrapporterats till kommunstyrelsen?

Uppföljningen har genomförts genom dokumentstudier och därefter har kompletterade intervjuer med förvaltningen hållits. Se källförteckning för granskade dokument och intervju personer. Samtliga intervjuade har fått möjlighet att sakgranska rapportutkastet.

Vi använder följande bedömningsskala för bedömning utifrån revisionsfrågorna:

I allt väsentligt uppfyllt	Grön
Delvis uppfyllt	Gul
Ej uppfyllt	Röd

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av revisionskriterier och rekommendationer från den tidigare granskningen.

2. Granskningsresultat

Kapitlet beskriver kommunstyrelsens behandling samt, för respektive rekommendation från tidigare granskning, vilka åtgärder som vidtagits och vår bedömning av om rekommendationen är omhändertagen.

2.1. Kommunstyrelsens behandling av den tidigare granskningen

Kommunstyrelsen behandlade granskningen i mars 2023. Kommunstyrelsen beslutade att lämna svar till revisionen för vilka åtgärder som planerades att vidtas för respektive rekommendation från granskningen. Kommunstyrelsens svar beskrivs i respektive avsnitt.

2.2. Investeringsbeslut av principiell beskaffenhet

I den tidigare granskningen genomfördes stickprov av ett antal investeringsprojekt. I ett av de granskade projekten hade kommunstyrelsen fattat beslut om genomförande, trots att det handlade om ett projekt som skulle kunna bedömas vara av större vikt (vilka ska beslutas av kommunfullmäktige). Fullmäktige hade dock under investeringsprojektets gång beslutat att utöka låneramen för investeringen.

Kommunstyrelsen rekommenderades i den tidigare granskningen att:

- ▶ Säkerställa att investeringsbeslut av principiell beskaffenhet eller av större vikt för kommunen beslutas av kommunfullmäktige

I svar till revisionen framhöll kommunstyrelsen att ett arbete skulle inledas med att tydliggöra vilka investeringar som ska fattas av fullmäktige.

I intervjuer uppges att inga åtgärder ännu är vidtagna för att säkerställa att större investeringsbeslut beslutas av fullmäktige. Intervjuade menar att detta beror på att inga större investeringsbeslut har fattats efter den tidigare granskningen. Dock uppges intervjuade att det finns en medvetenhet om vilka investeringsbeslut som ska fattas av fullmäktige.

I kommunstyrelsens riktlinje för ekonomistyrning och investeringar framgår att ärenden som är av principiell beskaffenhet är förbehållet för styrelsen. Vidare framgår att taxe- och avgiftsförändringar av betydande karaktär ska beslutas av kommunfullmäktige, samt att kommunfullmäktige beviljar tilläggsbudget.

2.2.1. Bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen *inte* har omhändertagit rekommendationen avseende att säkerställa att investeringsbeslut av principiell beskaffenhet eller av större vikt för kommunen ska beslutas av fullmäktige. Bedömningen baseras på att kommunstyrelsen inte har tydliggjort att kommunfullmäktige ska ta beslut om investeringar av principiell beskaffenhet eller av större vikt. Av riktlinjen framgår i stället att dessa beslut är förbehållna nämnd/styrelse.

2.3. Riktlinjer för investeringsprojekt

I den tidigare granskningen bedömde revisionen att kommunstyrelsens riktlinjer för ekonomistyrning och investeringar inte innehöll tillräckliga principer för hur investeringsprojekt inom kommunen ska styras. Riktlinjerna saknade tydliga roll och ansvarsfördelning för befogenheter inom investeringsprojekten, vilka underlag som erfordras, samt hur investeringsprojekten ska styras och följas upp. Kommunstyrelsen rekommenderades i den tidigare granskningen att:

- ▶ Revidera och anta styrdokument inklusive delegationsordning, så att det tydligt framgår vem som kan fatta beslut i olika frågor, vilka underlag som erfordras samt hur investeringsprojekten ska styras och följas upp så att en god kontrollmiljö främjas

I sitt svar till revisionen uppgav kommunstyrelsen att förvaltningen då hade för avsikt under 2023 att revidera delegationsordningen samt projektledarrollen vad gäller investeringar, styrdokument och kommunens projektmodell från 2016. Detta arbete skulle även förtydliga vilken ekonomisk ram respektive roll har befogenheter att fatta beslut inom.

I intervjuer uppges att kommunstyrelsens riktlinje för ekonomistyrning och investeringar inte har reviderats per augusti 2024. Intervjuade uppger dock att riktlinjerna planeras att ses över under hösten 2024. Kommunstyrelsens nuvarande delegationsordning beslutades om i april 2024 men har inte reviderats avseende ekonomistyrning och investeringar.

2.3.1. Bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen *inte* har omhändertagit rekommendationen om avseende styrelsens riktlinjer för investeringar. Bedömningen baseras på kommunstyrelsens riktlinje för ekonomistyrning och investeringar inte har reviderats, samt att delegationsordningen inte heller har reviderats avseende ekonomistyrning och investeringar.

2.4. Uppföljning av investeringsprojekt

I den tidigare granskningen bedömde revisionen att kommunstyrelsen inte hade säkerställt en tillräcklig uppföljning av investeringsprojekt. I uppföljningen av de stickprovsgranskade investeringsprojekten saknades bland annat uppgifter om budgetutfall i ett av projekten. Kommunstyrelsen rekommenderades i den tidigare granskningen att:

- ▶ Förstärka uppföljning och analys, särskilt för större investeringsprojekt som bör rapporteras till kommunstyrelsen och redovisas i delårs- och årsredovisning till kommunfullmäktige

I svar till revisionen uppgav kommunstyrelsen att riktlinjerna för ekonomistyrning och investeringar skulle ses över under 2023 i syfte att åtgärda eventuella otydligheter avseende rapportering och uppföljning. I översynen av riktlinjen skulle det även förtydligas vilka investeringsprojekt som särskilt ska följas upp av kommunstyrelsen.

Enligt kommunstyrelsens riktlinjer för ekonomistyrning och investeringar ska kommunstyrelsen vid varje delårs- och årsbokslut följa upp pågående investeringar.

Intervjuade uppger även att redovisning av pågående investeringsprojekt redovisas till kommunstyrelsen månadsvis.

Intervjuade uppger att en förändring som gjorts utifrån den tidigare granskningen är att investeringar inom fastighet och IT redovisas till kommunstyrelsen. En annan förändring med anledning av den tidigare granskningen är att investeringar som överstiger 5 mnkr ska följas upp månadsvis och mer detaljerat av kommunstyrelsen. I ett exempel vi har tagit del av uppföljningen av en investering som överstiger 5 mnkr där det redovisas projekterade kostnader, åtgärder för att klara budget, prognos samt kompletterande kommentarer.

I investeringar under 5 mnkr redovisas enbart utfallet mot budget för de pågående investeringarna.

Enligt intervjuade planeras ovanstående rutiner att dokumenteras inom ramen för den planerade revideringen av kommunstyrelsens riktlinjer för ekonomistyrning och investeringar.

2.4.1. Bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen har omhändertagit rekommendationen om uppföljningar av investeringsprojekt. Bedömningen baseras på att kommunstyrelsen till skillnad från tidigare granskningen följer upp investeringar månadsvis samt i delårsrapport och årsredovisning. Vid investeringsprojekt över 5 mnkr följs detta upp mer detaljerat av kommunstyrelsen.

3. Sammanfattad bedömning

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen *inte har vidtagit tillräckliga åtgärder* utifrån revisionens tidigare granskning. Vi grundar vår bedömning på:

Rekommendation	Bedömning
Säkerställa att investeringsbeslut av principiell beskaffenhet eller av större vikt för kommunen beslutas av kommunfullmäktige	Inte omhändertagen. Bedömningen baseras på att kommunstyrelsen inte har tydliggjort att kommunfullmäktige ska ta beslut om investeringar av principiell beskaffenhet eller av större vikt. Av aktuell riktlinje för investeringar framgår i stället att dessa beslut är förbehållna nämnd/styrelse. Dock uppger intervjuade att det finns en medvetenhet om vilka investeringsbeslut som ska fattas av fullmäktige och att inga större investeringsbeslut har fattats efter den tidigare granskningen.
Revidera och anta styrdokument, inklusive delegationsordning, så att det tydligt framgår vem som kan fatta beslut i olika frågor, vilka underlag som erfordras samt hur investeringsprojekten ska styras och följas upp samt så att en god kontrollmiljö främjas	Inte omhändertagen. Bedömningen baseras på kommunstyrelsens riktlinje för ekonomistyrning och investeringar inte har reviderats, samt att delegationsordningen inte har reviderats avseende ekonomistyrning och investeringar.
Förstärka uppföljning och analys, säkerskilt för större investeringsprojekt som bör rapporteras till kommunstyrelsen och redovisas i delårs- och årsredovisning till kommunfullmäktige	Omhändertagen. Bedömningen baseras på att kommunstyrelsen till skillnad från tidigare granskningen följer upp investeringar månadsvis samt i delårsrapport och årsredovisning. Vid investeringsprojekt över 5 mnkr följs detta upp mer detaljerat av kommunstyrelsen.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ Säkerställa att investeringsbeslut av principiell beskaffenhet eller av större vikt för kommunen beslutas av kommunfullmäktige
- ▶ Revidera och anta styrdokument, inklusive delegationsordning, så att det tydligt framgår vem som kan fatta beslut i olika frågor, vilka underlag som erfordras samt hur investeringsprojekten ska styras och följas upp

Sollefteå augusti 2024

Samuel Larsson
Verksamhetsrevisor

Max Stenman, projektledare
Verksamhetsrevisor

Per Ståhlberg, uppdragsledare
Certifierad kommunal yrkesrevisor

Bilaga 1: Källförteckning

Dokument

- ▶ Kommunstyrelsens delegationsordning (2024-04-09)
- ▶ Riktlinjer för ekonomistyrning och investeringar (Beslutad av kommunstyrelsen 2020-02-04 § 20)
- ▶ Sammanträdesprotokoll kommunstyrelsen 2023-03-14 § 51